

การบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม

แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด

EDUCATIONAL ADMINISTRATION OF PHRAPARIYATTIDHAMMA SCHOOL UNDER GENERAL EDUCATION DEPARTMENT IN ROI ET PROVINCE.

พระสายสิทธิ์ ลิทธิโท (สารโท)

นิสิตสาขาพุทธบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์เลย

Phra Saisitti Siddhito (Sarato)

Educational Administration Student

Mahachulalongkorn Buddhist University, Loei Religious College

Corresponding Author E-mail: saisitti.sa@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด และ (2) เปรียบเทียบการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามประกอบด้วยเนื้อหา 3 ตอน และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติพรรณนาได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ สำหรับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ t-test และ F-test ในการเปรียบเทียบการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า (1) การบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (2) การเปรียบเทียบรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาโดยภาพรวมพบว่า ด้านอายุมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านเพศ ระดับการศึกษาพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารจัดการศึกษา; โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา;

Abstract

The objectives of the research article were (1) to study educational administration of Phrapariyattidhamma Schools under General Education Department, Roi Et province, and (2) to compare educational administration of Phrapariyattidhamma Schools under General Education Department, Roi Et provinces, classified by the research samples' sex, age, and educational level. The samples of the research were school executives, teachers and academic personnel. The instrument used for data collection was the three-part questionnaire. The statistics used for data analysis included the descriptive approach; mean, standard deviation, and percentage for each respondent's general information, and the inferential approach: t-test and F-test in comparison of educational management in Phrapariyattidhamma Schools under General Education Department, Roi Et province.

The research results were as follows:

1) The level of educational administration in Phrapariyattidhamma Schools for General Education Department, Roi Et province, was found to be overall at a moderate level.

2) The comparison of educational administration in Phrapariyattidhamma Schools for General Education Department, Roi Et provinces, classified by the respondents' different age, was found to be different at a statistically significant level of 0.05, but it was not found different, classified by the respondents' different gender, educational level and work experience.

Keywords: Educational Administration; Phrapariyattidham School under General Education Department;

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่) พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมในการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคมแห่งการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2550 : 1)

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ภายใต้การสังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดอันประกอบด้วยวิชาทั้ง 8 กลุ่มสาระโดยมีกระบวนการบริหารโรงเรียนครอบคลุมงานทั้ง 4 คือ ด้านวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป และเพื่อตอบสนองนโยบายแผนพัฒนายุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ซึ่งการศึกษาที่เป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน โดยพัฒนาศักยภาพคนตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2561 : 55)

การบริหารจัดการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาเป็นการจัดการศึกษาตามสภาพจริง โดยมีพระภิกษุเป็นผู้มีอำนาจบริหารจัดการตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน บูรณาการกับศาสตร์พระพุทธศาสนา จัดการเรียนการสอนวิชาทางโลกและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเข้าด้วยกัน ผู้เรียนคือพระภิกษุสามเณรเป็นส่วนใหญ่ การบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนให้เข้ากับยุคไทยแลนด์ 4.0 เพื่อสร้างภาพลักษณ์ให้กับองค์กรมีความน่าเชื่อถือตามนโยบายรัฐบาล พล.เอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา คือ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยนำแนวคิดยุทธศาสตร์ไทยแลนด์ 4.0 เข้ามาบริหารจัดการ “การปฏิรูปการศึกษา” จึงเป็นโจทย์สำคัญสำหรับ ทุกภาคส่วน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการดำเนินการปฏิรูปที่มีประสิทธิภาพ และจะสำเร็จได้ก็ต้องด้วย การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ พร้อมรับกับความท้าทายความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะศึกษาการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อพัฒนาการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ดในอนาคต

วัตถุประสงค์เพื่อการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย

1. บุคลากรโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน
2. บุคลากรโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

3. บุคลากรโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย จากจำนวนทั้งหมด 481 รูป/คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตาราง Krejcie & Morgan ได้จำนวน 214 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบ โดยใช้แบบสอบถามชนิดตรวจรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย โดยใช้แบบสอบถามชนิดเลือกตอบจำแนกเป็น 4 ด้าน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test ในการเปรียบเทียบการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม

ผลการวิจัย

1. ศึกษาการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการศึกษการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ในภาพรวม ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับศึกษาการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน

การบริหารจัดการศึกษา	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1 ด้านวิชาการ	4.10	0.77	ปานกลาง
2 ด้านงานบุคคล	3.40	0.72	มาก
3 ด้านงานงบประมาณ	3.24	0.79	ปานกลาง
4 ด้านการบริหารทั่วไป	3.16	0.80	ปานกลาง
รวม	3.48	0.76	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มี

ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านกลุ่มบริหารงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านกลุ่มบริหารงานงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านกลุ่มบริหารงานทั่วไป

2. การเปรียบเทียบการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด

การเปรียบเทียบรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาโดยภาพรวมพบว่า ด้านอายุมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านเพศ ระดับการศึกษา พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

การอภิปรายผล

1. ระดับการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด

จากผลการวิจัย การบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านกลุ่มบริหารงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านกลุ่มบริหารงานงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านกลุ่มบริหารงานทั่วไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันถือได้ว่าเป็นช่วงการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่การศึกษา 4.0 รูปแบบการเรียนการสอนมีการเปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างมาก บทบาทหน้าที่ของครูผู้สอน และผู้บริหารได้มีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง บุคลากรได้มีการอบรมทางด้านวิชาการกันอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับสุรเจต ไชยพันธ์พงษ์ (2560) ได้สรุปการบริหารจัดการสถาบันการศึกษา เพื่อตอบสนองต่อนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ควรดำเนินการดังต่อไปนี้ ประการแรก ใช้นโยบายที่ให้ความสำคัญต่อการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุก ๆ กลุ่ม (Dunfee, 2012 : 346-362) นับตั้งแต่บุคลากร ซึ่งหมายถึง อาจารย์และเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัย จะต้องไม่ลืมว่า บริการที่มหาวิทยาลัยขายให้แก่ลูกค้าก็คือ ความรู้และความสามารถในการสอนของอาจารย์ ดังนั้นจะต้องให้ความสำคัญต่ออาจารย์ โดยพิจารณาถึงความเป็นธรรมในการจ้างงาน อัตราค่าจ้างและสวัสดิการ การกระจายอำนาจให้อาจารย์บริหารสาขาวิชาของตนเอง ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและสนับสนุนการพัฒนาตนเองของอาจารย์ นอกจากนี้ยังจะต้องสนับสนุนอาจารย์ให้เข้าร่วมการอบรม ศึกษาต่อ จัดกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การเข้าร่วมสัมมนาทางวิชาการ การเขียนตำรา และการวิจัย

2. การเปรียบเทียบการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตาม เพศ

จากผลการวิจัย การเปรียบเทียบรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตาม เพศ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นในวัด และผู้มีอำนาจในการบริหารจัดการเป็นพระภิกษุหรือเจ้าอาวาสวัด การจัดการเรียนการสอนยังใช้รูปแบบเดิม ๆ สอนตามคู่มือครูและยังขาดการนำเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนในการจัดการเรียนการสอน ส่วนด้านบุคลากรมีการย้ายเข้าย้ายออกอยู่บ่อยครั้งสอดคล้องกับ

พิชชาวริน ชนะคุ้ม (2554) ศึกษาปัญหาด้านบุคลากรของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พบว่าเกิดปัญหาบุคลากรขาดคุณภาพ ปัญหาการลาออกของครูผู้สอน ทำให้การเรียนการสอนไม่มีความต่อเนื่อง ปัญหาการขาดแคลนครูที่มีความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง โดยเฉพาะวิชาบังคับ

3. การเปรียบเทียบการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามอายุ

จากผลการวิจัย การเปรียบเทียบรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามอายุ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า อายุเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญ ครูอายุมากมีความคิดและประสบการณ์ในการทำงาน และมีความรอบรอบและเข้าใจสภาพการบริหารได้ดีกว่าครูอายุน้อย ไม่สอดคล้องกับกมล นามเทวี (2555) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า การเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานครตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู จำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี กับผู้บริหารและครูที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน ส่วนประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี กับผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงาน 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การเปรียบเทียบการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามระดับการศึกษา

จากผลการวิจัย การเปรียบเทียบรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนต่างก็มีการศึกษาหาความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการอย่างรอบด้าน ทำให้มีมุมมองและทัศนคติต่อการปฏิบัติงานได้ครอบคลุมภาระหน้าที่ต่าง ๆ ในการบริหารงานวิชาการ อีกทั้งการศึกษาในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้ครูจำเป็นต้องหาความรู้หรือประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันครูผู้สอนจึงต้องมีการพัฒนาความรู้ของตนเองอยู่เสมอ จึงจะสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพที่ดีได้ สอดคล้องกับกมลวรรณ ปานเมือง และสมคิด สุกุลสถาปัตย์ (2563 : 51) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 11 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรมีแนวทางการพัฒนาและเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน
2. ควรมีการจัดทำแผนการเรียนรู้ เพื่อเป็นรูปแบบในการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้
3. ควรจัดนิเทศให้ความรู้วิธีการผลิตสื่อที่หลากหลาย จัดสรรงบประมาณเพื่อซื้อสื่อเทคโนโลยีใหม่มาทดแทนของเก่าที่ชำรุดเสียหาย
4. ควรมีการจัดสัมมนาอบรมครูสอนก่อนเปิดภาคการศึกษาประจำทุกภาคการศึกษาเพื่อปรับปรุงวิธีสอนและส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีการนิเทศภายในระหว่างครูด้วยกัน
5. ควรออกแบบเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับความรู้ของผู้เรียน มีกฎเกณฑ์ในการทดสอบ การวัดผลในหลาย ๆ ด้าน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยแนวทางการสรรหาและพัฒนาบุคลากรเพื่อให้ได้ปฏิบัติงานตรงตามความรู้ความสามารถในการจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
2. ควรมีการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (Action Research) เพื่อจะได้ข้อมูลสารสนเทศที่มีประโยชน์ในการพัฒนาและการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในอนาคต

องค์ความรู้ที่ได้

การบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับการเปรียบเทียบรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาโดยภาพรวมพบว่า ด้านอายุมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านเพศ ระดับการศึกษา พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- กมล นามเทวี. (2555). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในเขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานคร*. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- กมลวรรณ ปานเมือง และสมคิด สกฤษสถาปัตย์. (2563). *การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กในจังหวัดชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11*. วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ปีที่ 16 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2563, หน้า 51 – 70.

- พิชชาวริน ชนะคุ้ม. (2554). *การประเมินผลการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาใน กรุงเทพมหานคร*. ปริญญาโทรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต นโยบายสาธารณะ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุรเจต ไชยพันธ์พงษ์. (2555). *ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารมหาวิทยาลัยในยุคไทยแลนด์ 4.0*. วารสารร่มพฤกษ์ มหาวิทยาลัยเกริก. บทที่ 234 ปีที่ 35 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2560.
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2561). *คู่มือการตรวจสอบและประเมินผลข้อเสนอการวิจัยของหน่วยงานภาครัฐที่เสนอของบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ตามมติคณะรัฐมนตรี*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2550). *แนวทางการจัดการศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา*. กรุงเทพฯ: กองพุทธศาสนศึกษา ฝ่ายการศึกษาพระปริยัติธรรม.
- Dunfee, T.W. (2012) *Stakeholder Theory: Managing Corporate Social Responsibility in a Multiple Actor Context*. Oxford: Oxford University Press.